پشتی کەوالیس و دیوی شاراوەی ڕوداوەکان بەرەو کوێمان دەبەن ... بەختیار نامیق

ئەوەی ڕودەدات و لە شاشەی تی ڤیەکانەوە دەیبیستین تەنها ئەو ڕوداوانەن کە ڕوو دەدەن ، دەکرێت بپرسین ئەگەر ڕاگەیاندن کاری گواستنەوەی ڕوداو بێت ئەی کێ ڕوداوەکان دروست دەکات ، ئەوەی دەیبینین گەر بکرێتە پیوانە بۆ ڕوداوەکان ئەوا جگە لە خلیسکێن بەسەر ڕوداوەکاندا هیچی تر نابێ ، ئەوەی کە زۆر بە خێرایی ڕودەدات ، لە پشتی کەوالیسەوە ڕێککەوتنێکی ناوچەیی و جیهانی هەیە لەسەری ، پلانێکە دانراوە و واژۆی هەموانی بەسەرەوەیە ، پاشان کەوتوتە بواری جێبەجکردنەوە ، قۆناغی دوای داعش و گەڕانەوە بۆ نەخشە کۆنەکە ئەو پرسەیە کە کاتی خۆی بە هەمو هێزەکان وتراوە ، یەکێک بوە لە ئەجێندای هاوپەیمانان لە سەفەرەی دوای کەوتنی داعش ، ئەگەر داعش بوبێتە هۆی تێکدانی نەخشەی جوگرافی و ئابوری و بەرژەوەندی وڵاتان ، ئەوا ئەوە ڕونە دوای داعش گەڕانەوەیەک هەیە بۆ سەر هەمان نەخشە بە کەمێک دەستکاری بچوکەوە ، خۆ ئەگەر ئەم شەڕانە زیاتر ئابوری بێت ، ئەوا دەبێت ئەوە ببینن کە سێگۆشەیەکی ناوچەیی هەیە لە ناو چوار گۆشەیەکی گەورەدا (سێگۆشەکە…ئێران + تورکیا+عێراق) (چوار گۆشەکەش …. ئەمریکا + ڕوسیا + بەریتانیا + فەرنسا) کە خۆی لە کۆبونەوەکەی پاریسدا دەبینیەوە و هەر ئەو ڕێککەوتنە بوە هۆی دانانی دابەشکاریەکە چی لە عێراق و چی لە سوریا ، ئەوەش دەزانین کە ئەو سفرەیەی داخرواوە ، دوای داعش پشکی شێر و پڵنگ و پشیلەی تێدا دیاری کراوە ، بۆیە دەکرێت بەم خاڵانە پۆلێنی بکەین :

1. وڵاتانی چوار گۆشە بەرژەوەندی گەورەیان هەیە لەسوریا و عێراق و هەرێمی کوردستاندا و ململانێشیان هەیە لەگەڵ تورکیا وەک قوتبێکی وڵاتانی سێگۆشە ، هەر بۆیە تورکیا بە پاڵپشتی ئیسرائیل هەوڵی دا کارتێکی بەهێزی پێ بێت ، بۆ ئەوەی پشکی پڵنگێکی تەواوی بەربکەوێت ئەویش بە سیناریۆیەک بو کە لە ڕێ ی هەرێمی کوردستانەوە بتوانێت گوشار دروست بکات بۆ ئێران و بتوانت هەم سونەکان بباتەوە ناوەند هەم بیکات بە کارتێک بۆ سەر مێزی چوارگۆشەکە ، هەر بۆیە کورد و بەشێکی ناو ڕێککەوتنی ستراتیژی (کە ڕێککەوتنێک بو لە نێوان تاران و ئەنقەرەدا) بەکار بهێنێت ، تورکیا سەرەتا لە کاتی داعشدا

سەرچاوەی نەوت و غازی (هاقانا و بای حەسەن و خورمەڵە ..هتد) ی بەست بەخێیەوە ، ئەو کات چاوپۆشی لێکرا لەبەر بوونی شەڕی داعش، دوای ئەوەی توانی زۆنی زەرد و مسعود بارزانی بەکار بهێنێت ، بیکاتە کارتێکی بەهێز و لەگەڵ ئیسرائیلدا بیفرۆشن ، ئەمە بە تورکیا گەڕانەوەیە بۆ پشکی کارتێکی بەهێز لە ناوەندا ، هەر بۆیە توانی یاری لە بەرژەوەندی خۆی بە کورد بکات و بڕیارەکانی سەر مێزی چوار گۆشەکە قبوڵ بکا بە گەشتن بە شەریک بون بە عێراقی ناوەند و پشت بکاتە بەرزانی تا ئەو ڕادەیەی سێگۆشەی فیشخاپور و بۆری نەوتی کوردستان ڕا دەستی عێراق بکرێت و ڕێککەوتن لە عێراقی شیعەی ئێرانی واژۆ بکات تا بتوانێت لە داهاتودا لە سوریاش ڕێککەوتن لەگەڵ ئێران بکات بە ڕێنمایی ولاتانی چوار گۆشە .

2. تورکیا بۆ ئەوەی بتوانێت سنورەکانی لەگەڵ سوریادا باش بێت و دەروازە ئابوریەکانی لەگەڵ عێراق بێ کێشە بێت ، دەبێت جۆرێک لە ڕێککەوتن لەگەڵ پەکەکە بکات چونکە باش دەزانێ کە سوریاش دەبێتەوە بە وڵاتێکی یەکگرتوو کورد بەشێک دەبێت لەو دەوڵەتە بۆ ئەوەی بتوانێت ئەم ڕێککەوتنانە بپارێزێ و کێشەی ئەمنی سەربازی بە ئابوریەکەی دروست نەبێت دەبێت لەگەڵ پەکەکە ڕێکبکەوێت لەسەر مێزی ولاتانی چوار گۆشە و بە ڕێککەوتنی لەگەڵ ولاتانی سێگۆشە .

3. ئێران جگە لەوەی وەک ئەختەبوتی ڕۆژهەلاتی ناوەڕاست وایە ، توانیویەتی عێراق بە تەواوەتی داگیر بکات بە گڵۆپی سەوزی ئەمریکییەوە ، (ئەمریکا بۆ ئەوەی بتوانێت شەڕی کۆریای باکور بکات کە مەترسیە لەبەردەمیدا دەبێت دوژمنەکانی کەم بکاتەوە) دەیەوێت پشکی گەورەی هەبێت و ئەوەی ناو دەنرێت هاوسەنگی هێزی تورکیا و ئێران کە ڕەزامەندی ولاتانی چوارگۆشەی لەسەرە ، دەیەوێت زیاتر فراوانخوازی بکات ، ئەمەش دەرچونە لە پشکی خۆی لەسەر سفرەکە کە پشکی پێنگە ، بۆیە ڕێککدەکەوێت لەگەڵ تورکیا ، تورکیاش ڕەزامەندە بە مەرجێک لە داهاتوی سوریادا ئاسایشی نەتەوەیی تورکیا لەبەرچاو بگرێت ، دوا جار ئێران دەیەوێت وەک ئەوەی ڕۆڵی هەیە لە سوریا ئەو ڕێگەیە لایەنگرانی خۆی تیدا بێت کە دەچێتەوە سەر دەریایی سپی وەک گرنگترین ڕێگای گواستنەوە لە وڵاتانی دەریای قەزوینەوە بە دەریای سپی .

4. بەرژەوەندی ولاتانی چوارگۆشە لەوەدایە کە عێراقێکی یەکگرتوی دەستوری دروست ببێت تا بتوانن بیکەنە سفرەی خواردنی سەر مێزی ئەو ولاتانە و ئاسایش هەبێت تا کۆمپانیا زەبەلاحەکانیان بتوانن کارەکانیان بکەن ، بەرژەوەندی ئێران و تورکیایە کە عێراقێکی

دەستوری یەکگرتوهە بێت و بتوانن بەرەککەوتنە ئابوریەکانیان لە شەڕی ئابوریەوە بگەڕێن بە مێزی هاوبەشی ئابوری ، هەر بۆیە ئێستە عێراق هەوڵ دەدات هەمو هێزەکان بە حشدی شەعبیشەوە بخاتە ناو چوارچێوەی وەزارەتی بەرگری بە هێزی پێشمەگەشەوە ، تا بتوانێت حیزبە عێراقیەکان چەک بکات بە هەرێمی کوردستانیشەوە ، وە عێراق بە گوێپی سەوزی وڵاتانی چوار گۆشە و سێگۆشەوە ئەم شەڕانە دەکات و پێ ی وایە هێزی دەستوری هەیە بە گەڕانەوە بۆ ۲۰۰۳ کە ڕیفراندۆم بوە ئەو کارتە بەهێزەی کە بێدەر لە تورکیا و ئیسرائیل عیراق لە دیوەکی ترەوە سودی لێ وەر گرت ووڵاتانی زل هێزیش پاڵپشتی بون .

5. هەمومان دەزانن کورد خۆی بەشدار بوە لە نوسینەوەی دەستور و واژۆیان کردوە (مام جەلال +مەسعود بارزانی +نەوشیروان مستەفا) ئەوەی ماوەتەوە کەیسی مادەی ١٤٠ کە تا هاتنی داعش چارەسەر نەبوبو ، لە بۆشایی یاسایی و ئەمنی و عەسکەریدا کورد توانی هەمو ئەو ناوچانە کۆنتڕۆڵ بکات و عێڕاق بێ دەنگ بو لەبەر موسڵ و شەڕی داعش هەر بۆیە دوای ئەم قۆناغە ، ڕیفراندۆم و دەوڵەتی سەربەخۆ کە هیچ هێزێکی ناوخۆیی و دەرەکی و دەستوری نەبو، وە هیچ پاڵپشتێکی وڵاتانی سێگۆشە و چوار گۆشەی نەبو ، توانی شەرعەت بداتە عەبادی بە ئەکەی ناوچەیی و جیهانیەوە تا بتوانێت بگەڕێتەوە بۆ سنوری ۲۰۰۳ ، هەر بەمەشەوە ناوەستێت توانیویەتی لە ڕێ ی هەندێ سەرکردەی یەکێتیەوە شەرعیەت بدات بە خۆی بۆ ئەوەی لێپێچینەوە لە دەسەی ئەم چەند ساڵەی (نەوت و فڕۆکەخانە و مەرزەکان) بکات ، کە پێ ی وایە ئەمانە سیادین دەبێت لە ژێر کۆنترۆڵی عێراقدا بێت .

6. ئێستە کورد بوە بە دو بەشەوە ، عەبادیش کۆمەڵێک تاکتیک و سیناریوی پێ یە بۆ ئەوەی زیاتر ڕۆڵی هەبێت لە هەرێمی کوردستاندا بەوەی بەشێکی کورد ڕازی بون بەوەی (کەرکوک +سلێمانی+هەڵەبجە) وەک سێ پارێزگا هێزی هەرێمی دەستوری پێ بخەشن ، تا هەولێر و دهۆک بمێنێتەوە نەتوانێت وەک هەرێمێک مامەڵەی لەگەڵ بکرێت لە هەرێمی دابڕێن ، واتا هەرێمی کوردستان بکەن بەم سێ پارێزگایە ، وە دادگای ڕەسافەش وەک دادگایەکی سیاسی بەکار دێنێت بۆ ئەوەی لێپێچینەوە بکات لەو کاربەدەستانەی کە لە کاتی بۆشایی شەڕی داعشدا نەوتی کوردستانیان فرۆشتوە ، هەر چەند زۆنی زەردو پارتی بە هەمو شت ڕازی بون (سڕکردنی ڕیفراندۆم + چۆڵ کردنی ئەو سنورانەی کە دەبێت لێ ی بکشێتەوە + تەسلیم کردنی مەتار و مەرزەکان و نەوت + کشانەوە لە سێگۆشەی فیشخاپور ..هتد) بەڵام دەبینین عبادی هێشتا پێداگری زیاتر دەکات ، جونکە هێزێکی کوردی

ئەو شەرعیەتەی دەداتێ .

7. چارەنوسی پارتی و مەسعود بارزانی : ئەگەر چی پارتی و سەرۆکەکەی بەردەوام لە دا بەزیندان ، بەڵام بەغداد زیاتر پێ داگری دەکات ، کە گەشتە ئەوەی بارازانی واز نامەکەی خۆی بڵاو بکاتەوە ، بەلام لە پڕ بە تێلێکی تیلەرسن دەگۆرێت ، ئەمەش هۆکارەکەی بەندە بە ململانێ ی نێوان ماکگرۆک و قاسمی سلیمانیەوە ، ئەو کاتەی هەست دەکرێت قاسم لە بەشی پڵنگی خۆی زیاتر داوا دەکات ، ئەمریکا پێویستی بە بارزانی دەبێت تا بیکات بە کارتێک بۆ ئەم یارییە ، هەر چەند بە پێ ی ڕێککەوتنەکەی پاریس هیچ ه□□□شەیەک بۆ سەر سنوری پێش ٢٠٠٣ نیە ، بەڵام وا پێ دەچێت قاسمی سلێمانی لە ڕێ ی بەشێکی یەکیتیەوە بیەوێت شەرعیەت بە عەبادی بدات تا دادگایکردنی بارزانی و هاوەڵاکانی سەر بە تورکیا و تورکیاش ڕازیە لە بەرامبەر چونەوەی سونە بۆ ناو هاوکێشەی سیاسی بەغداد و پشکی ئابوری ، هەر بۆیە ئەمریکا لەم یاری و ڕێکەوتنی تورکیا و ئێرانە دەترسێت و دەترسێت ڕێگای نوێ ی بۆرتی نەوت و غازی سەر دەریای سپی بکەوێتە ژێر کۆنتڕۆڵی ئێرانەوە کە پەکەکەش بەشێکی سەر بە ئێرانە و ئەمریکا ئەم شەڕە بۆ دوا ڕۆژی سوریاش دەکات ، بۆیە نەهێشت بارزانی واز نامەکە بخوێنێتەوە ، لێرەوە تا ئێران فراوانخوازی باکت ئەمریکا پێویستی بە بەرزانیە ، لێرەوە نەیهێشت بارزانی واز نامەکە بخوێنێتەوە ، بە کورتی واز نامەی بارزانی بەستراوە بە ململانێکانی قاسمی سلێمانی و ماکگرۆکەوە ، خۆ ئەگەر ئێران گلۆپی سەوزی ئەمریکی بەدەست بێنێت ئەوا کۆی هەرێم و بە هەولێرو دهۆکیشەوە وەک ناوەند دەخاتە ژێر کۆنتڕۆڵی خۆیەوە و تورکیاش ڕازی دەکات بە پشک لە ناوەندا .

8. ئەگەر وڵاتانی چوارگۆشە پشکی شێریان هەبێت ، ئەوا ولاتانی سێگۆشە دەبنە خاوەن پشکی پڵنگ و هەرێمی کوردستانیش یا زۆنی زەرد یا زۆنی سەوز یا تەنها باڵێکی زۆنی سەوز دەبێتە خاوەن پشکی پشیلە ، ئەوەش لەسەر دەستی پاق□□ تاڵەبانی دەکرێ ، کە پاق□□ دو باڵی هەیە و کە بریتین لە ئاراس شێخ جەنگی و لاهور تاڵەبانی ، کە ئەمانە دەبنە نمایندەی کورد لە وەزارەتی بەرگری عێراقدا و بۆ ئیدارەکان و پەرلەمانی هەرێم (کەرکوک و سڵێمانی و هەڵەبجە) یان ئەگەر پلانەکی ئێران سەری گرت ، ئەوا (هەولێرو دهۆکیشی) دەچێتە سەر ، حیزبە بێ چەکەکان ڕۆڵی گەورەیان دەبێ .

9. لەم کاتەدا بۆشایەکی گەورەی دبلۆماسی و مناوەرەی سیاسی هەیە کە دەبو گۆران کارئەکتەری سەرەکی بوایە بە شێوەیەک دەبو ئێستە

بزوتنەوەی گەلان وەک هێزێکی سیاسی گەورە خاوەنی گەورەترین مەزی مفاوەزاتی سیاسی بوایە ، چونکە ئەستە زەمینەی دبلۆماسی و مفاوەزات لەبارە تا شوێنی بەریەککەوتنی سەربازی بگرێتەوە ، گەلان دەتوانێت لەسەر شانەی ئەم روداوانە وەک کاریگەرترین کارئەکتەری سیاسی ڕۆڵی سەرەکی ببینێت ، ئەم زەمەنانە بە گوران زەمەنی ئالەتونین ، پەم وابێت گەر نەتوانێت ئەو ڕۆڵە ببینێت ، ئەوا دور نیە لە ماوەی هەفتەیەکدا ئەم زەمەنە ئالەتونیە لە کیس خۆی بدات ، ئەویش نە بە خۆپیشاندان دەبێت نە پەنا بردن بە چەک ، تەنها سەرکردە سیاسیەکان بتوانن مناوەرەی سیاسی بکەن و قسەیان هەبێت کۆمەڵێک لیژنە پێک بهێنێت و بچنە (بەغداد + تاران + ئەنقەرە + ئەمریکا + ڕوسیا + بەریتانیا + ولاتانی ئەوروپا+سعودیە + ئیسرائیل) ،وە شکستی دەوڵەتداری و حوکمڕانی ئەم مەدەڵە ڕابگەیەنن، چونکە ئێستا [illegible] بزوتنەوە بە چەکەکانە .